

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

SREDIŠNJA SLUŽBA

P.P. 933, Radnička c. 1, 10 000 Zagreb Telefon: 01/ 6126 000 • Fax: 01/6126 038; 6126 039

E-mail: hzz@hzz.hr • URL: <http://www.hzz.hr>

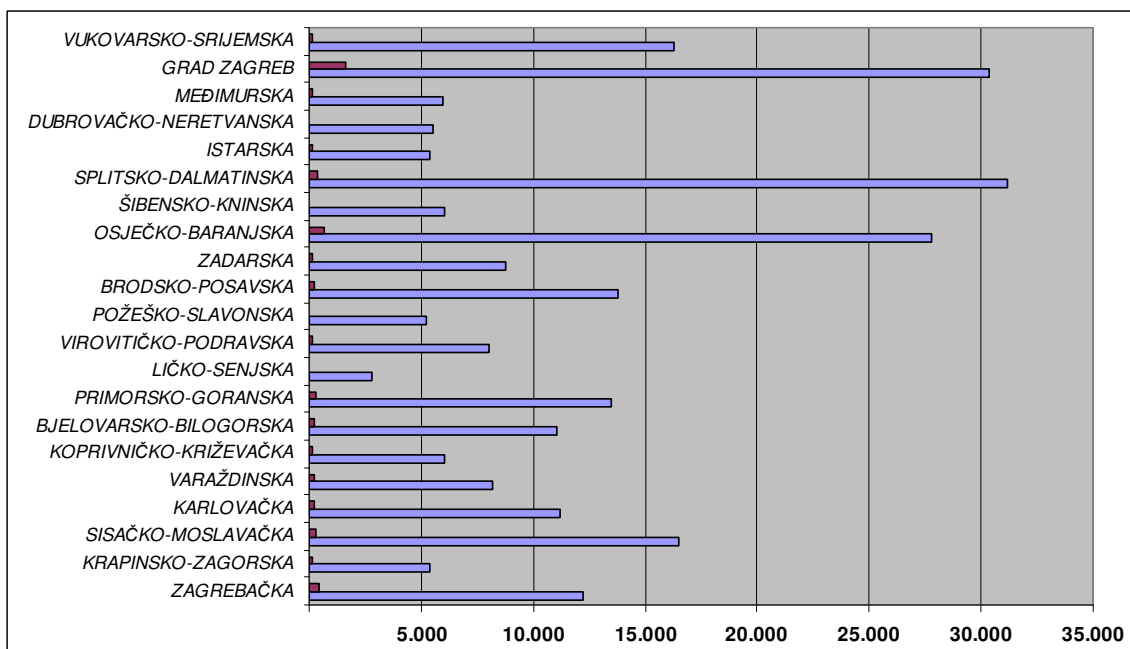
Zagreb, 23. rujna 2009.

IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA HRVATSKOGA ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE U PODRUČJU ZAPOŠLJAVANJA OSOBA S INVALIDITETOM U RAZDOBLJU OD 01. SIJEČNJA DO 31. KOLOVOZA 2009. GODINE

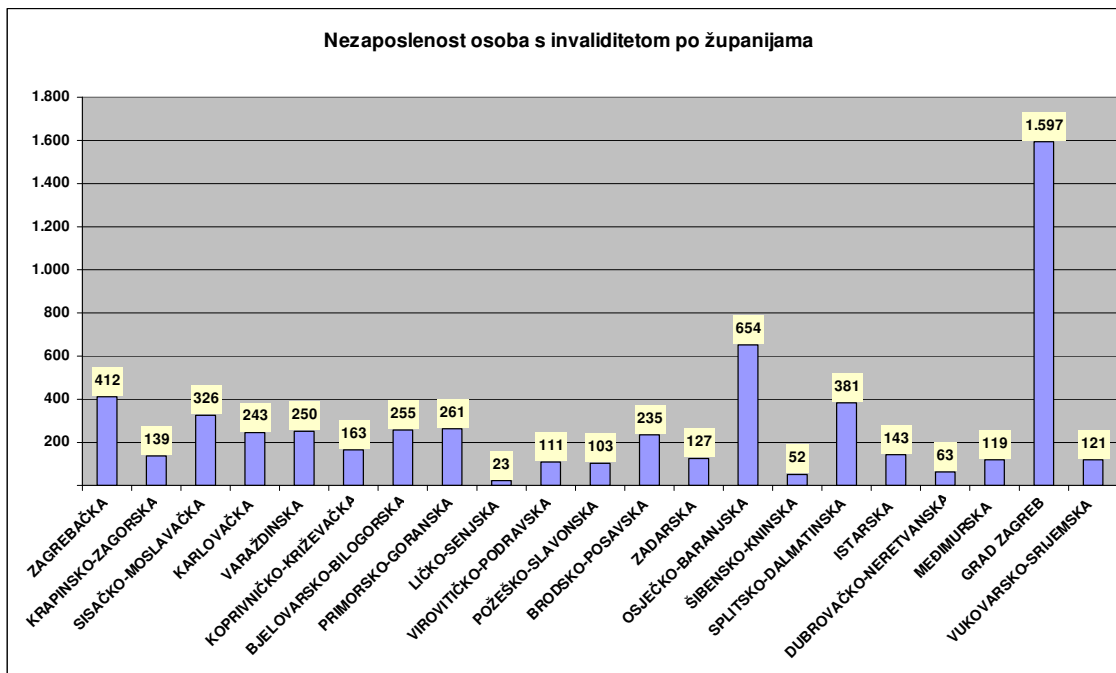
NEZAPOSLENOST OSOBA S INVALIDITETOM

Krajem kolovoza 2009. godine u evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje bilo je registrirano ukupno 251.005 nezaposlenih osoba, od čega 5.778 osoba s invaliditetom, što iznosi 2.3% populacije osoba prijavljenih u evidenciju Zavoda.

- Nezaposlene osobe i udio nezaposlenih osoba s invaliditetom po županijama:

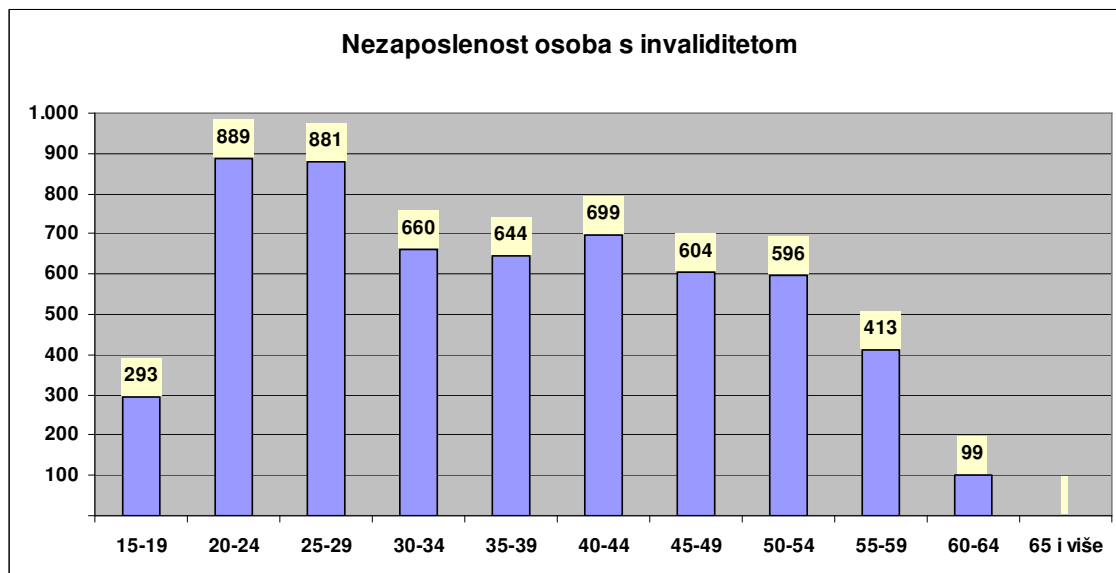

Udio nezaposlenih osoba s invaliditetom kreće se od 0,7 (Vukovarsko srijemska županija) do 5,1 (Grad Zagreb).

Najveći broj nezaposlenih osoba s invaliditetom evidentiran je u Gradu Zagrebu (1.597 ili 27.64% od ukupnog broja nezaposlenih osoba s invaliditetom), zatim u Osječko-Baranjskoj županiji (654 ili 11.32%), Zagrebačkoj županiji (412 ili 7.13%), Splitsko-dalmatinskoj županiji (381 ili 6.59%) itd.

- Struktura nezaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na **dob**

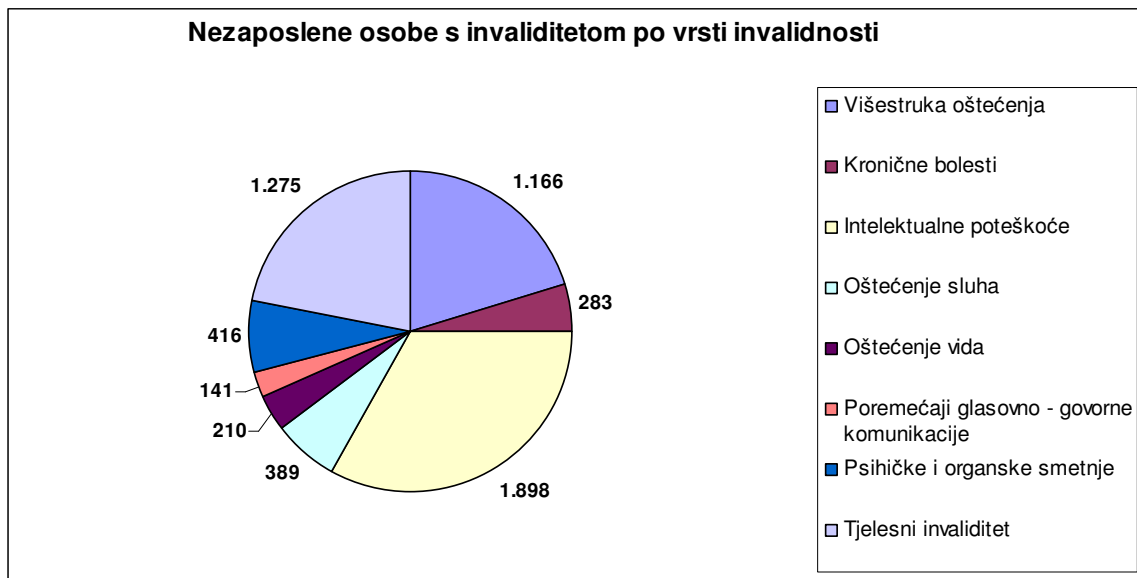

U evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje najveći broj nezaposlenih osoba s invaliditetom ima između 20 i 29 godina (1.770 što čini 30.63% od ukupnog broja nezaposlenih osoba s invaliditetom).

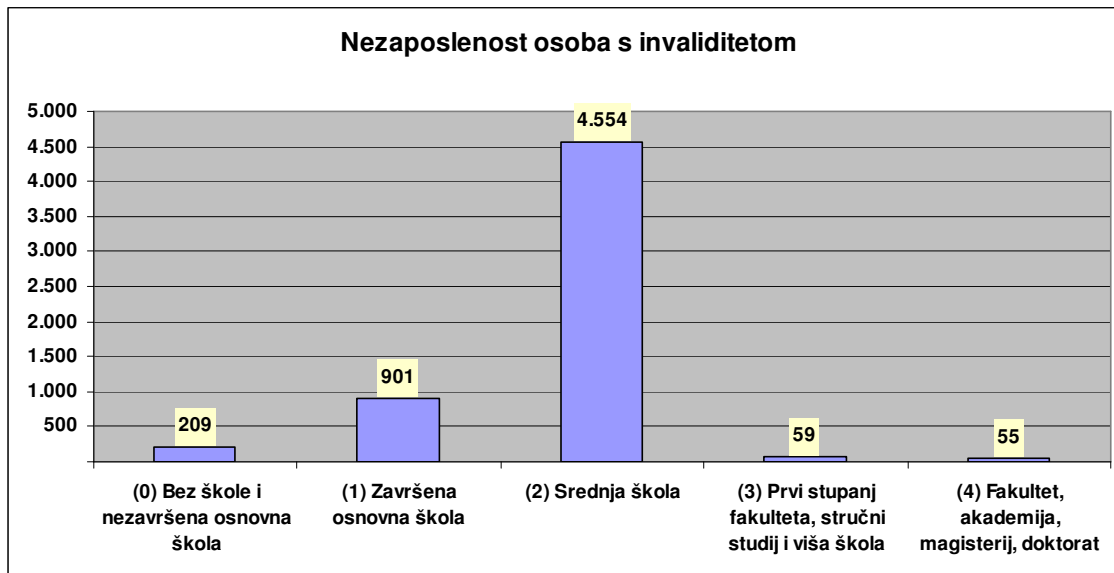
- Struktura nezaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na **vrstu invalidnosti**:

VRSTA INVALIDNOSTI	BROJ	POSTOTAK
Višestruka oštećenja	1.166	20,18
Kronične bolesti	283	4,90
Intelektualne poteškoće	1.898	32,85
Oštećenje sluha	389	6,73
Oštećenje vida	210	3,63
Poremećaji glasovno - govorne komunikacije	141	2,44
Psihičke i organske smetnje	416	7,20
Tjelesni invaliditet	1.275	22,07
Sveukupan zbroj	5.778	100,00

U evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje najviše je nezaposlenih osoba s intelektualnim poteškoćama - 1.898, odnosno 32.85%. Slijede osobe s tjelesnim invaliditetom (1.275, odnosno 22.07%), osobe s višestrukim oštećenjima (1.166 odnosno. 20.18%), slijede osobe s psihičkim i organskim smetnjama, osobe oštećena sluha, osobe s kroničnim oboljenjima, osobe s teškoćama vida te osobe s poremećajima govorno - glasovne komunikacije.

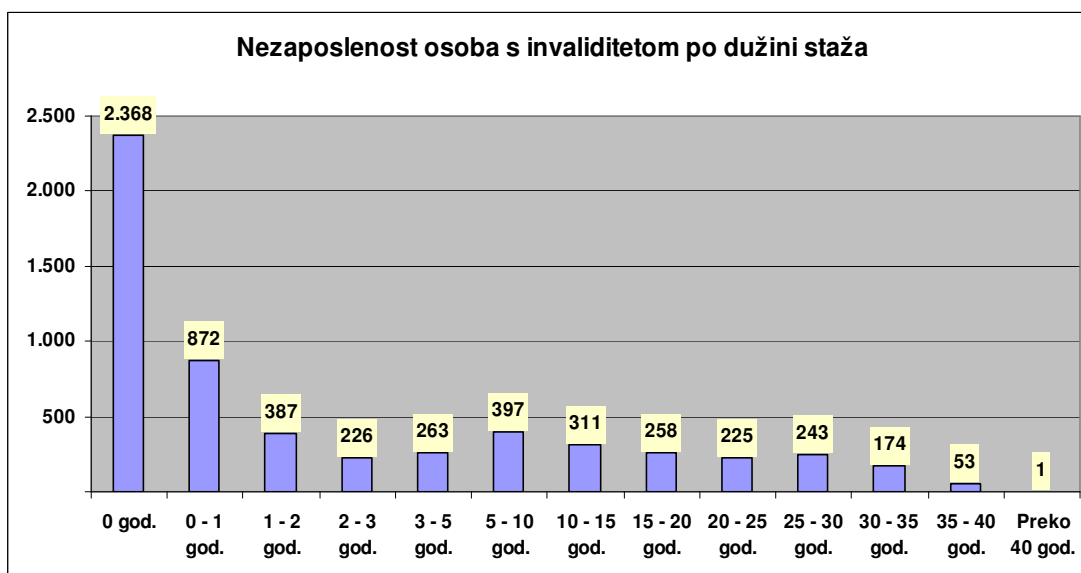

- Struktura nezaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na **razinu obrazovanja**

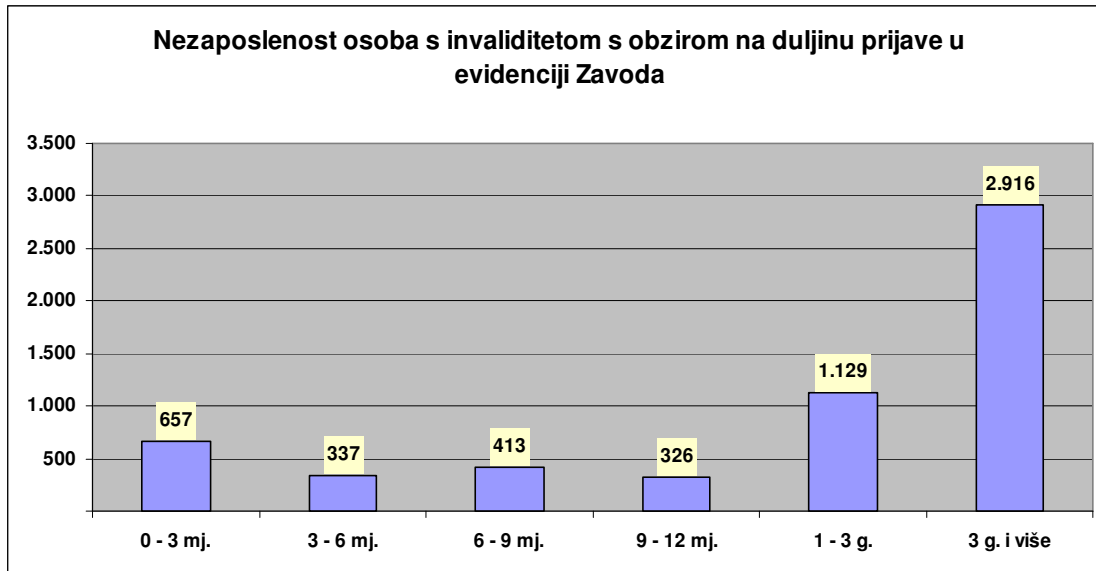
Nezaposlene osobe s invaliditetom najvećim dijelom su srednjoškolskog obrazovanja (4.554 tj. 78.82%) od čega je 3.755 (64.99%) osoba s završenom trogodišnjom srednjom školom i 799 (13.83%) osoba sa završenom četverogodišnjom srednjom školom.

- Struktura nezaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na prethodno **radno iskustvo**

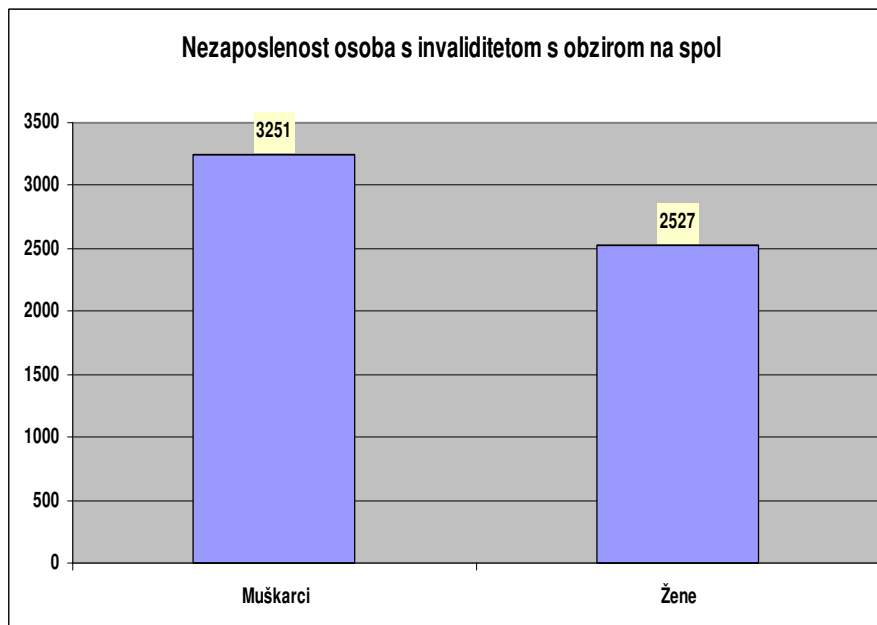
U evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje nalazi se 2.368 (40.98%) osoba s invaliditetom bez ikakvog radnog iskustva. Upravo nedostatak radnog iskustva predstavlja jednu od najvećih poteškoća prilikom njihovog zapošljavanja na otvorenom tržištu rada.

- Struktura nezaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na **trajanje nezaposlenosti**

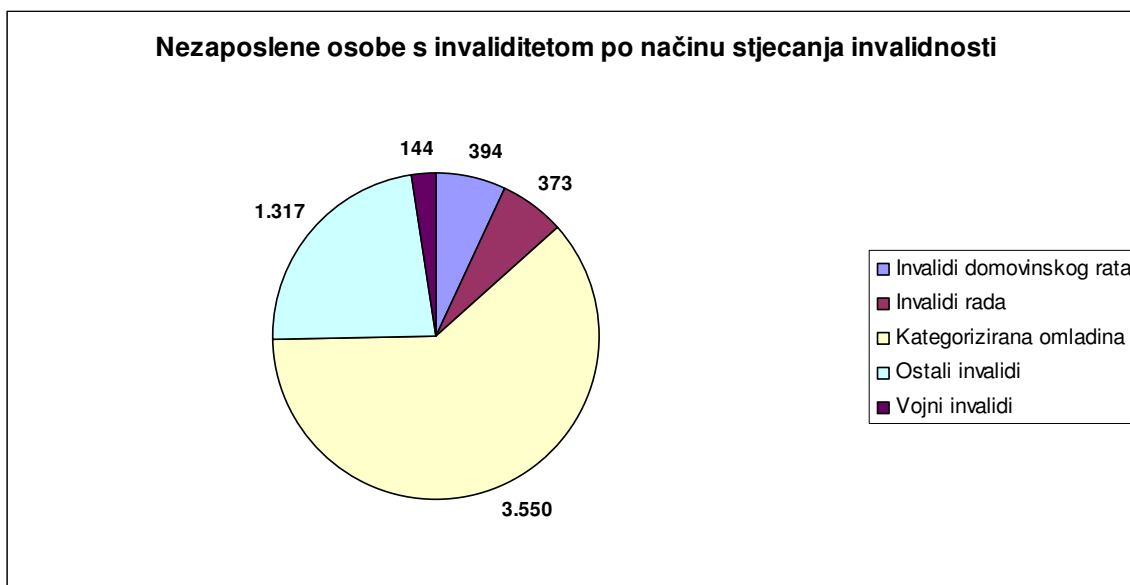
Najveći broj osoba s invaliditetom iz evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje je nezaposlen kroz period dulji od 3 godine, točnije njih 2.916 ili 50.47% .

- Struktura nezaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na **spol**

U evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje nalazi se veći broj muških nezaposlenih osoba s invaliditetom, njih 3.251 tj. 56.27% od ukupne populacije nezaposlenih, te 2.527 žena, što čini 43.73% ukupne populacije nezaposlenih osoba s invaliditetom prijavljenih u evidenciju Zavoda.

- Struktura nezaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na **način stjecanja invalidnosti**

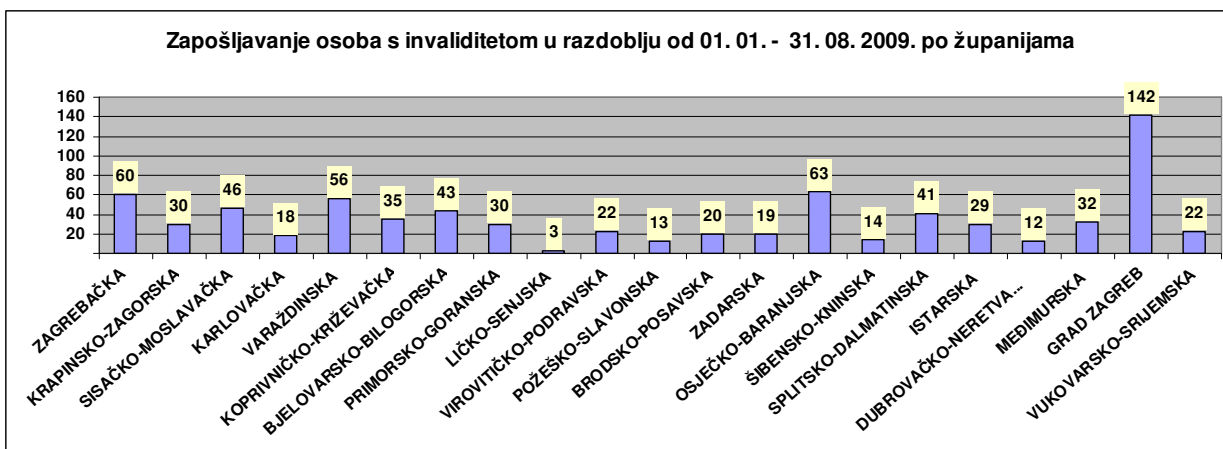

Najbrojniju skupinu nezaposlenih osoba s invaliditetom čini kategorizirana omladina, čak njih 3.550, odnosno 61.44%.

ZAPOSLENOST OSOBA S INVALIDITETOM

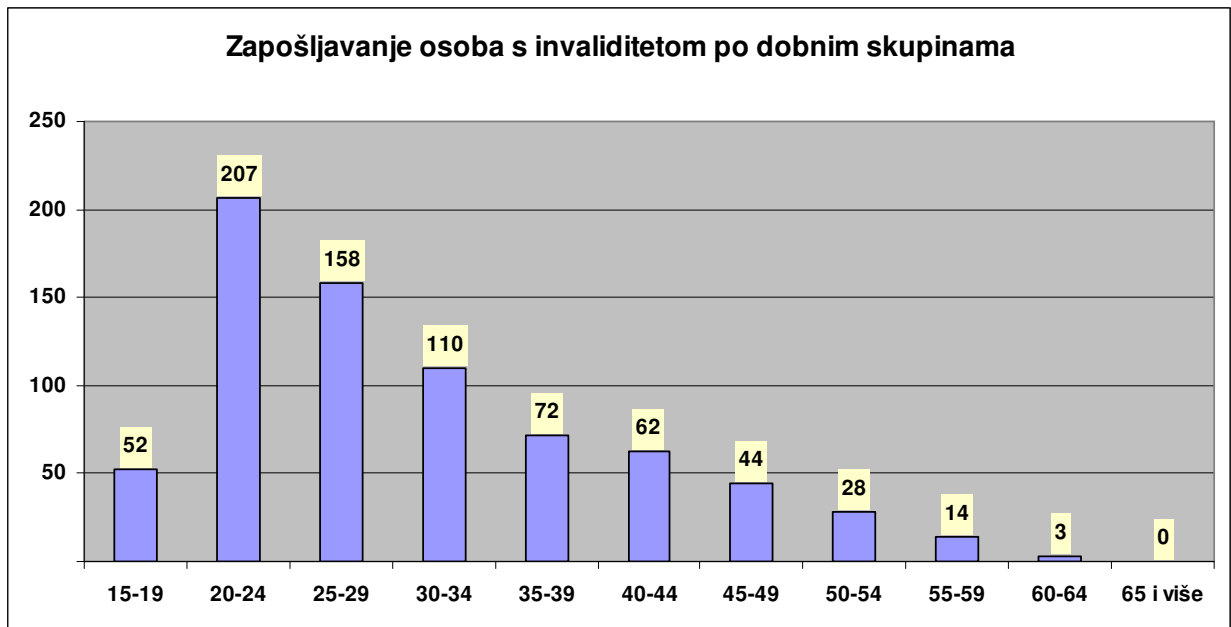
U razdoblju od 01. siječnja do 31. kolovoza 2009. godine zaposlene su ukupno 83.952 osobe s evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, od toga 750 osoba s invaliditetom, što čini 0.9% ukupne populacije zaposlenih osoba s evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje.

- Zaposlene osobe s invaliditetom po županijama

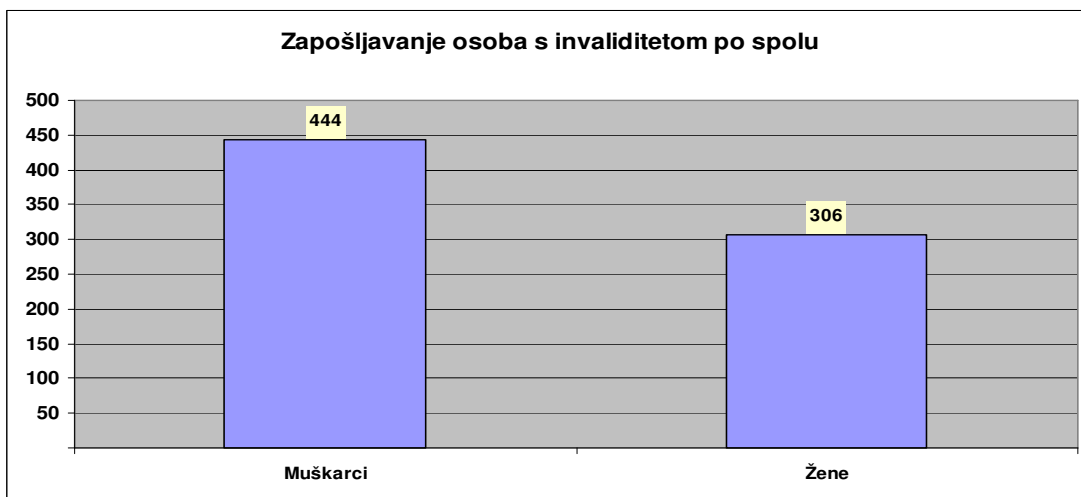
Najviše zaposlenih osoba s invaliditetom evidentirano je u Gradu Zagrebu (142 ili 18.93% od ukupnog broja zaposlenih osoba s invaliditetom), zatim u Osječko-Baranjskoj županiji (63 ili 8.4%), Zagrebačkoj županiji (60 ili 8%) te Varaždinskoj županiji (56 ili 7.47%) itd.

- Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na **dob**

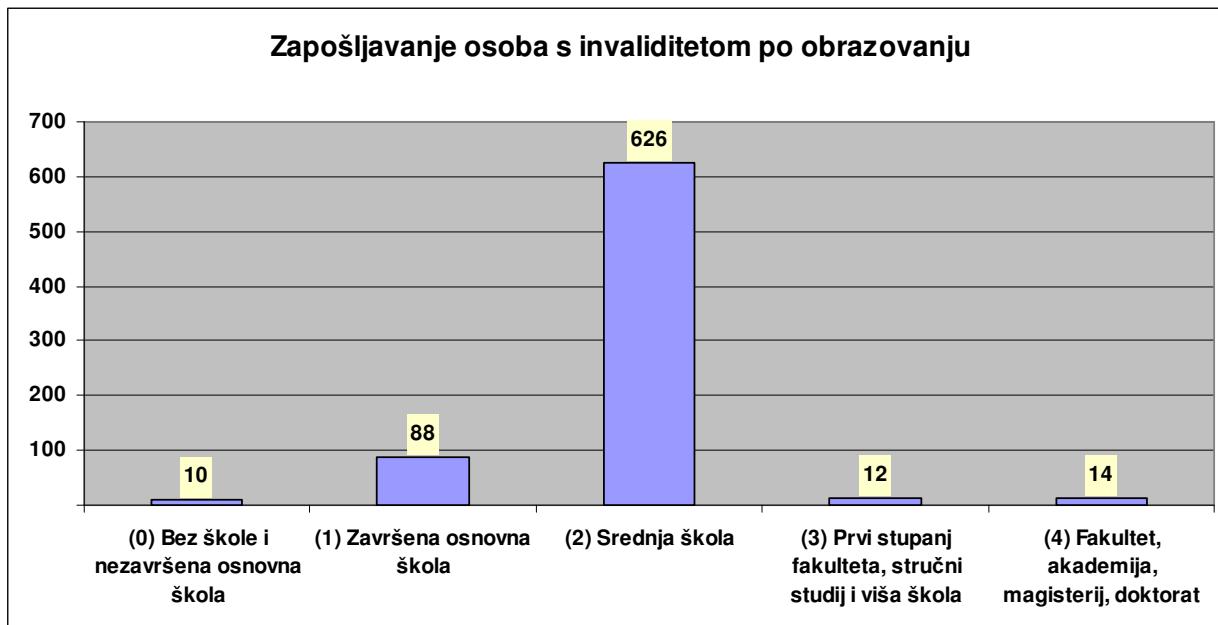
Najveći broj zaposlenih osoba s invaliditetom spada u dobnu skupinu između 20 i 29 godina (365 što čini 48.67% od ukupnog broja zaposlenih).

- Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na **spol**

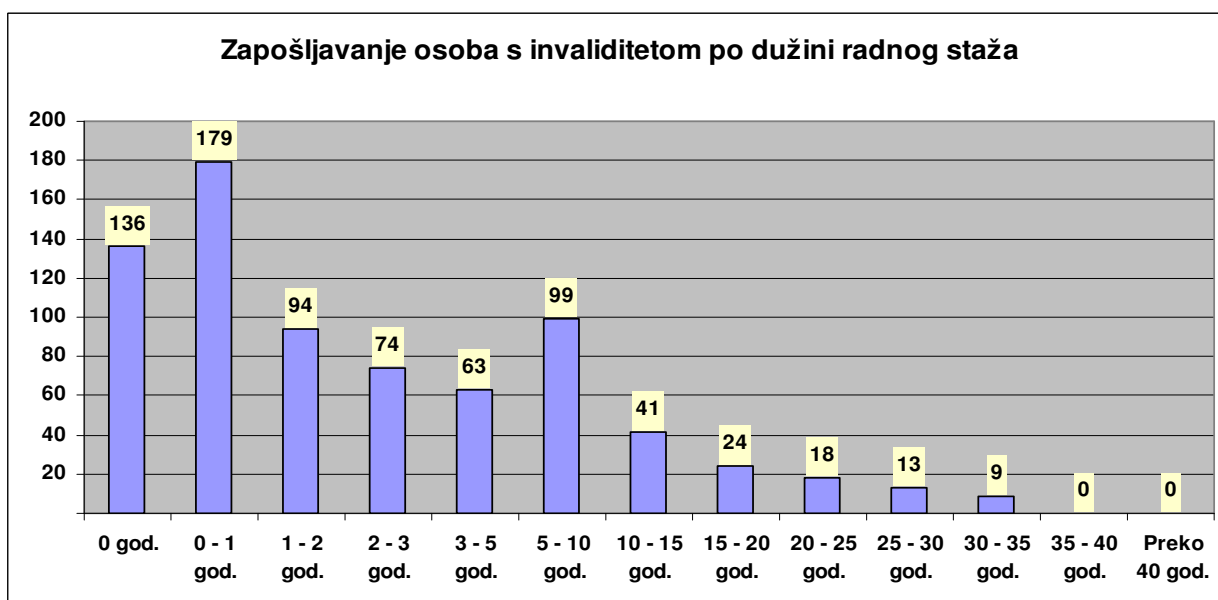
Iz evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje zaposlen je veći broj muških osoba s invaliditetom, točnije njih 444 tj. 59.2% u odnosu na 306 žena, što iznosi 40.8% populacije zaposlenih u navedenom razdoblju.

- Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na **razinu obrazovanja**

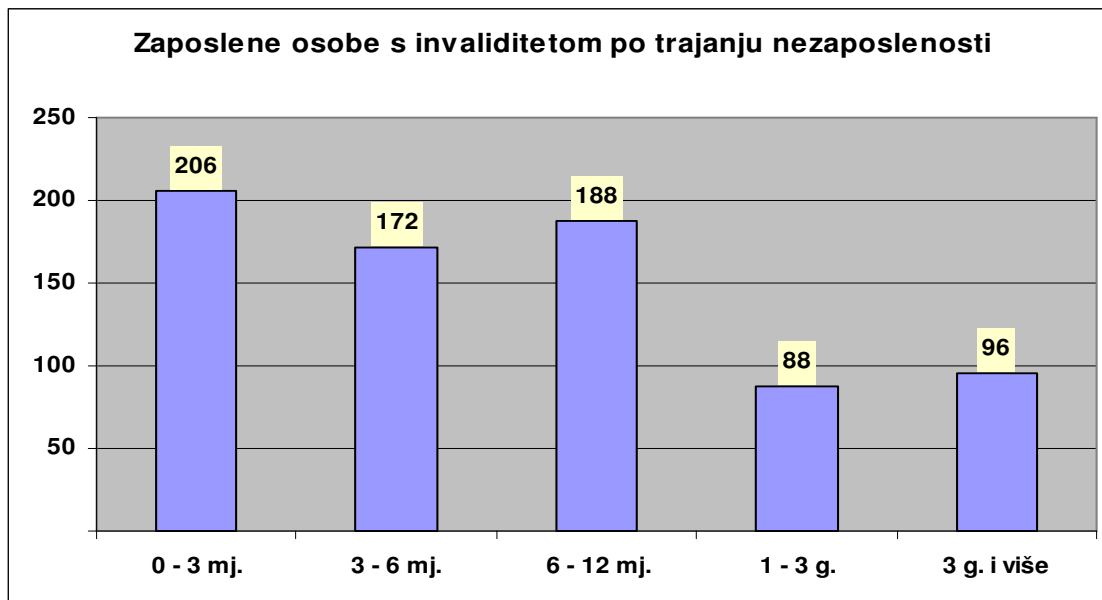
Najveći broj zaposlenih osoba s invaliditetom ima završeno trogodišnje srednjoškolsko obrazovanje, točnije 541 osoba, tj. 72.13% od ukupnog broja zaposlenih osoba s invaliditetom.

- Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na prethodno **radno iskustvo**

Najveći broj zaposlenih osoba s invaliditetom ima do jedne godine radnog iskustva (315 osoba tj. 42% ukupnog broja zaposlenih. Slijede osobe bez radnog iskustva.

- Struktura zaposlenih osoba s invaliditetom s obzirom na **trajanje nezaposlenosti**

S obzirom na dužinu prethodne nezaposlenosti, najveći broj osoba s invaliditetom zaposlenih u razdoblju od 01. siječnja do 31. kolovoza 2009. je prije zaposlenja bio u evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje do 3 mjeseca - 206 osoba tj. 27.5%. Međutim, treba napomenuti da je u navedenom razdoblju zaposleno i 12,8% osoba s invaliditetom koje su u evidenciji Zavoda bile dulje od tri godine.

Osim nedostatne informiranosti i senzibiliziranosti društva u cjelini, a posebice poslodavaca, u osnovi problematike zapošljavanja osoba s invaliditetom nalaze se i čimbenici kao što su: neadekvatna obrazovna struktura, nedostatak radnog iskustva i dugotrajna nezaposlenost osoba s invaliditetom.

Sukladno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 143/02) te Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 33/05), Hrvatski zavod za zapošljavanje odlučuje o načinu ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju nezaposlenih osoba s invaliditetom. Ako promatramo s aspekta pripreme za zapošljavanje i samog zapošljavanja nezaposlenih osoba, profesionalna rehabilitacija uključuje sljedeće aktivnosti:

- utvrđivanje preostalih radnih i općih sposobnosti;
- profesionalno informiranje, savjetovanje i procjenu profesionalnih mogućnosti;
- analizu tržišta rada, mogućnost zapošljavanja i uključivanja u rad;
- procjenu mogućnosti izvođenja, razvoja i usavršavanja programa profesionalnog osposobljavanja;

- radno osposobljavanje, dokvalifikaciju, prekvalifikaciju i programe za održavanje i usavršavanje radnih i radno – socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja.

U Hrvatskom zavodu za zapošljavanje se u rješavanju problema zapošljavanja osoba s invaliditetom naglasak stavlja na individualni pristup nezaposlenoj osobi.

U svim područnim službama Zavoda rade savjetnici za posredovanje pri zapošljavanju osoba s invaliditetom koji su posebno educirani u ovom području. U suradnji sa savjetnicima za profesionalno usmjeravanje obavlja se procjena radne sposobnosti nezaposlene osobe s invaliditetom koja uključuje i psihološko – medicinsku obradu, čija je svrha upućivanje u adekvatne oblike profesionalne rehabilitacije. Također, nezaposlenim osobama s invaliditetom omogućeno je sudjelovanje i u različitim oblicima grupnog savjetovanja prilagođenim s obzirom na vrstu invalidnosti, čija je svrha poticanje aktivnog pristupa traženju posla, te ostvarivanje socijalne i psihološke potpore. Navedeni oblici rada prilagođeni su potrebama i mogućnostima osoba s invaliditetom. Tako se, primjerice, u područnim službama Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje provode aktivnosti grupnog profesionalnog informiranja i savjetovanja za osobe s oštećenjima sluha uz prevođenje na znakovni jezik.

Osim s nezaposlenim osobama s invaliditetom prijavljenim u evidenciji nezaposlenih, stručnjaci Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje specijalizirani za profesionalno usmjeravanje aktivno rade i s učenicima sa zdravstvenim poteškoćama, odnosno učenicima s teškoćama u psihofizičkom razvoju, kojima se temeljem psihološko – medicinske obrade pomaže odabrati najprimjereniji obrazovni program, odnosno zanimanje, uzimajući u obzir njihove sveukupne mogućnosti.

Hrvatski zavod za zapošljavanje kao nositelj provedbenih aktivnosti iz Nacionalnog provedbenog plana za poticanje zapošljavanja za 2009-2010. godinu s ciljem smanjenja dugotrajne nezaposlenosti i djelovanja na osjetljive skupine nezaposlenih među kojima su i osobe s invaliditetom provodi mjere sufinanciranja zapošljavanja, financiranja obrazovanja za potrebe tržišta rada, te uključivanja u javne radove.

U 2009. kroz potpore za zapošljavanje posebnih skupina zaposleno je osam osoba s invaliditetom i to sedam osoba sa zanimanjima srednjoškolskog obrazovanja i jedna sa zanimanjem iz programa visokoškolskog obrazovanja, uz ukupno isplaćena sredstva od 282.503,00 kuna. U obrazovanje prema potrebama tržišta rada u 2009. godini uključene su 22 osobe s invaliditetom, uz ukupan trošak od 547.033,00 kuna. Kroz program javnog rada u 2009. godini zaposlene su 103 osobe s invaliditetom uz ukupan trošak od 1.369.587,00 kuna. Dakle, u navedenom razdoblju mjerama aktivne politike obuhvaćeno je 133 osoba s invaliditetom uz ukupan trošak od 2.198.915,00 kuna.

Hrvatski zavod za zapošljavanje intenzivno surađuje sa svim relevantnim dionicima na području obrazovanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom, a posebno s Fondom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, brojnim udrugama i ustanovama koje skrbe o osobama s invaliditetom. Udruge osoba s invaliditetom i ustanove koje skrbe o osobama s invaliditetom su snažni pokretači inicijativa za jačanje mogućnosti

osoba s invaliditetom, te stoga Hrvatski zavod za zapošljavanje nastoji aktivno podržati njihove programe čiji je cilj socijalna integracija i unapređenje razine kvalitete življenja osoba s invaliditetom.

Hrvatski zavod za zapošljavanje sudjeluje u provedbi više projekata čiji je cilj uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada, bilo kao nositelj ili jedan od partnera. Projekti su provedeni ili se njihova provedba planira iz sredstva državnih proračuna, uz podršku međunarodnih organizacija (UNDP), iz sredstava pretprijetnih fondova EU (IPA). Navodimo neke primjere suradnje i projekte u kojima se Zavod nalazi partnerom ili inicijatorom aktivnosti:

U travnju 2009. god. Hrvatski zavod za zapošljavanje je u partnerstvu s URIHO-om i Gradom Zagrebom započeo s primjenom novog modela rehabilitacije nezaposlenih osoba s invaliditetom kroz aktivnosti pripreme za zapošljavanje u novoosnovanom Radnom centru. U Radni centar uključena je prva skupina od 20 korisnika s evidencije Zavoda, za koje je Zavod izvršio odabir temeljem provedenih postupaka profesionalne selekcije. Zavod je uključen u proces praćenja napredovanja korisnika, evaluaciju programa, isplaćuje novčanu naknadu korisnicima i zajedno s drugim partnerima radi na unapređenju ovog oblika profesionalne rehabilitacije. S obzirom na dosadašnja dobra iskustva, planira se daljnje učešće Zavoda u sličnim projektima rehabilitacije nezaposlenih osoba.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je jedan od aktivnih partnera u provedbi Projekta dodjele Nagrade za poslodavca godine za osobe s invaliditetom.

UNDP je u ožujku 2007. godine pokrenuo projekt pod nazivom „Pravo na život u zajednici: socijalno uključivanje i osobe s invaliditetom“. Hrvatski zavod za zapošljavanje bio je jedan od partnera i u provedbi tog projekta. U okviru tog projekta provedeno je istraživanje stavova nezaposlenih osoba s invaliditetom o zapošljavanju u RH. Temeljem odgovora ispitanika izdvojen je uzorak od stotinu nezaposlenih osoba s invaliditetom, visoko motiviranih da pronađu posao koje su bile uključene u aktivnosti izrade individualnih planova profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja. Iz navedenog uzorka 59.4% osoba je zaposleno na otvorenom tržištu rada, 23% je uključeno u odgovarajuće obrazovne programe, a 11.5% u dodatne intenzivne edukacijske programe. Planirana je daljnja suradnja UNDP-a i Zavoda u provedbi istraživanja problematike zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Predstavnici Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje članovi su radne skupine čiji je zadatak izraditi prijedlog jedinstvene liste oštećenja za sve kategorije osoba s invaliditetom, neovisno o načinu i uzrocima nastanka invaliditeta, što je u skladu s realizacijom Akcijskog plana provedbe Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, Poglavlje 2.5. Socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, Mjera br.7 – Izraditi stručnu i analitičku podlogu o mogućnostima unapređenja prava s osnove invalidnosti, te predložiti donošenje odgovarajućih propisa.

Jedan od najznačajnijih projekata odobrenih od strane Europske komisije iz programa IPA 2007-2009 koje je predložio Hrvatski zavod za zapošljavanje jest projekt „Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada“. Svrha ovog projekta jest poboljšanje socijalne uključenosti osoba s invaliditetom i poticanje njihove integracije na otvoreno tržište rada. Projekt se sastoji od tri osnovne komponente: osnažiti kapacitete

lokalnih dionika kako bi prepoznali i utjecali na rješavanje problema osoba s invaliditetom na tržištu rada; osnažiti kapacitete aktera na tržištu rada u promicanju zapošljavanja osoba s invaliditetom te izrada web portala - One Stop Shop za osobe s invaliditetom, poslodavce i širu javnost.

Hrvatski zavod za zapošljavanje u suradnji s udrugom ZaMirNET sudjeluje u projektu "E-inkluzija osoba sa invaliditetom" čiji je cilj procijeniti pristupačnost za osobe s invaliditetom internetskih stranica nekih javnih ustanova, kao i pristupačnost e-learning sustava, te kroz edukacije o e-pristupačnosti i e-inkluziji osoba s invaliditetom, izradu smjernica za Akcijski plan za uvođenje standarda pristupačnosti i kroz formiranje on-line repozitorija povećati e-pristupačnost e-servisa državne uprave, javnih servisa i servisa obrazovnih ustanova, a time i povećati e-uključenost osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj.

Zaključno, temeljem provedenih analiza i praćenjem problematike može se tvrditi da je zadnjih nekoliko godina došlo do pozitivnih pomaka u području zapošljavanja osoba s invaliditetom, prvenstveno kroz povećanje svijesti o potrebama i potencijalima ove skupine radno sposobnih osoba.